

TORONTAI

SZERKESZTŐSÉG: VELIKI BECSKEREK, BILITYEVA (ZAPOLYA) U. 1. TELEF. 281. ADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: VELIKI BECSKEREK, OBILITYEVA (ZAPOLYA) U. 1. SZAM. TELEFON 21. SÜRGÖNY-TITK: TORONTAI, VELIKI BECSKEREK.

A BÁNSÁG MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA.

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ.

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA: ÉVENTE 300 DIN. FELELVRE 150 DIN. NEGYEDÉVRE 75 DIN. HAVONKINT 25 DINÁR. KÜLFÖLDRE HAVONKINT 40 DINÁR. MEGJELENIK MINDEN MUNKANAPON DELELŐTT. HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

Zágrebben tegnap a Frank-párti iijuság egy orosz kozákcsoport ellen heves tüntetést rendezett és közüliük három egyént megsebesített. A kozákok egy előadást akartak Zágrebben rendezni, de a horvát iijuság állítólagos szerb barátságuk miatt tüntetést ellenük.

Klagenfurtból jelentik, hogy Wol-layer See környékén a hegyekben olvadás állott be és az egyik árokban hat osztrák-magyar katonát holttestét találták, akiket még 1916-ban temetett el egy hólavina.

A trieszti rendőrség letartóztatta dr. Csok Iván trieszti ügyvédet, az olaszországi szlovének vezérét. Letartóztatása okáról eltérőek a vélemények. Egyes lapok szerint szlovéniai nexusai miatt vették őrizetbe, más lapjelentések meg úgy tudják, hogy egy fascista zászló ellopásával gyanúsítják.

Princ amerikai követ tegnap hosszasan értekezett dr. Sumenkovity Ilijával, a külügyminiszter helyettesével.

Beográdba érkezett tegnap Zamoszki lengyel vezérkari ezredes vezetésével egy katonai delegáció, amelyben több magasrangú katonatiszt van. A küldöttség célja a jugoszláv hadügyi intézmények tanulmányozása.

Geniből jelentik, hogy a jövő tavasszal második Locarno konferencia ül össze, amelyet márciusban, vagy áprilisban hívnak össze.

TÖZSDE

Szeptember 17.

MA 100 DINÁR:

Budapesten . . .	10 — pengő
Zürichben . . .	9 12 sv. frank
Berlinben . . .	7 35 ar. márka
Bécsben . . .	12 43 silling
Triesztben . . .	33 60 líra
Prágában . . .	58 80 cseh kor.
Newyorkban . . .	1 72 dollár
Bukarestben . . .	305 — leu

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDE.

Magyar Hítel 83.50, Olasz Bank 70.50, Nemzeti Bank 222, Pesti Hazai 214.30, Ganz-Danubius 150, Ganz Villamos 125, Nasic 177, Délcukor 109.

A helyzet stabil és változatlanul marad minden — mondja egy vezető radikális.

Beograd, szept. 18.

A radikális-párt főbizottságának tagjai tegnap délelőtt értekezletet tartottak, amelyen ugyszólván az összes tagok résztvettek. Az ülés után Markovity Lázár hírlapírók előtt kijelentette, hogy az ülésen kizárólag a pártprogram kérdésével foglalkoztak. Az ülést csütörtökön fogják folytatni.

A hírlapírók ülés után Uzunovity Nikolánál is érdeklődtek, hogy nem nyilatkozik-e Cvetkovity utolsó kijelentéseire, amelyekben Uzunovity ténykedéseit érintette, de Uzunovity elhárító mozdulatot tett ezekkel a

szavakkal: Ugyan hagyják, csak nem fogom őt válaszra érdemesíteni.

Vukicsevity is hosszú tanácskozásokat folytatott le párthíveivel, főleg Kujundzsityal, Mihajlovity Csédával, Vujicsityal és Mihajlovity Ilijával. A tanácskozásuk a holnap megnyíló klubülés eshetőségei körül forgott.

A politikai köröknek egy része a királynak a fővárosba való visszatérésével kapcsolatban, azt a hírt kolportálta, hogy

a kibontakozás lehetőségére megfognak indulni a próbálkozások.

Ezzel szemben mértékadó helyről úgy nyilatkoztak, hogy

semmiféle kombinációról nem lehet szó, mert erre semmi szükség nincsen, miután a helyzet stabil és változatlanul marad. Akinek szüksége van valamire, az majd maga keresi.

Azok az urak, akik elrontották a helyzetet és tulgyorsan megszakították az összeköttetést, most persze keresik a megoldás lehetőségét, de hát csak hadd keressék. Beográdnak nincs oka arra, hogy igyekezzenek a maga kárára a helyzetben változást előidézni.

A törvényhozó-bizottság esután minden nap fog ülésezni.

Beograd, szept. 18.

A törvényhozó bizottság tegnap estére hívta össze plenáris ülését. Timotijevity elnök megállapította azonban, hogy a képviselők egy része nem jelent meg és így az ülés nem határozatképes. Ma délutánra tehát újra egybehívták az ülést.

Hírlapírók előtt kijelentette Timotijevity, hogy ezentul minden nap fog a törvényhozó bizottság ülést tartani, hogy a szkupstina egybeüléseig elkészüljön a megfelelő tárgyalási anyag feldolgozásával.

A kényszeradózás bevezetésében nem hisznek Zágrebben.

Zágreb, szept. 18.

A parasztkoalíció vezetősége tegnap ülést tartott, amelyen a vezetők részéről megjelentek Macsek dr., Krnjevics, dr. Kosutics és Predavec. A konferenciáról távozóban, Krnjevics hírlapírók előtt nyilatkozott a politikai helyzetről, kijelentve a következőket:

Azok odaát Beográdban, nem rendelkeznek egyetlenegy olyan miniszterrel sem, aki nyíltan mondhatna valamit. Mindennap egy másik anonim tagja a csoportnak ad le valamilyen nyilatkozatot, amelynek azonban súlya nincsen.

A hírlapírók azon kérdésére, hogy mi a véleménye a kormány azon bejelentésére, hogy kényszeradóztatást fognak elrendelni és erőszakkal szedik be az adót, ezt felelte:

Kényszeradóztatást akarnak bevezetni? Emlékezzenek csak arra, hogy Amerika felszabadulását éppen Anglia kényszermegadóztatásának köszönheti.

Anglia a Rajna-vidék mielőbbi kiűritésével mellett van.

London, szept. 18.

Cushendun tegnap fogadta az angol sajtó képviselőit, akiket tájékoztatott a Rajna kiűritéséről folyó tárgyalások részletes lefolyásáról. Ez alkalommal ismertette az angol álláspontot ebben a kérdésben.

Anglia a mielőbbi kiűrités mellett van és kifejtette a jóvátétel kérdésének végleges rendezésére irányuló készségét is.

A két probléma megoldása azonban szükségszerűleg nem összefüggő kérdés és egymástól függetlenül megoldható.

A volt Felvidék magyarsága panasszal fordult a Népszövetséghez.

Geni, szept. 18.

A volt Felvidék magyar kisebbsége nevében Ölyvedy László, Záhle népszövetségi elnökhöz levelet intézett, amelyben a következőket mondja:

A népek önrendelkezési jogának súlyos megsértése volt, hogy a Felvidék magyarságát akarata ellenére, elcsatolták hazájától. A trianoni békeszerződés rendelkezése Csehországban csak holt betű. Mindent lerontanak és a nemzeti érületet

megsértik. A magyar lapokat elkoazzák. Ennek a politikának egyetlen célja az elnemzetlenítés. Ennek a szolgálatában áll az iskolapolitika, a közigazgatási reform, az agrárpolitika, a kolonizáció.

A magyarokat lázadókként kezelik, de a ruthének sorsa sem jobb. A ruthének autonómiáját nem adták meg.

A levél megállapítja, hogy a felvidéki magyarság nincs megelégedve a sorsával és hangoztatja, hogy nincs béke igazság nélkül.

A zágrebi rendőrfőkapitány ismét fölmentette a bíróság a beográdi köztársasági lap szerkesztőjét.

Beograd, szept. 18.

Vragovity zágrebi rendőrfőkapitány tegnap délelőtt a fővárosban járt, ahol megjelent a miniszterelnök, majd később Todorovity, az államvédelmi osztály főnöke előtt.

Egyes verziók szerint, Vragovity kihallgatása összefüggésben van azokkal a szigorított rendszabályokkal, amelyeket a kormány Zágrebben életbe akar léptetni.

A bíróság a vád- és a védbeszéd meghallgatása után fölmentette Ikonityot a vád alól, mert az inkriminált cikkekben nem látta beigazolttnak a felségsértés vádját.

Beograd, szept. 18.

A törvényszék tegnap újra az ügyészség egy vádjával foglalkozott, amelyet dr. Ikonity Dragutin, a Köztársaság szerkesztője ellen indítottak felségsértés címen.

A bíróság a vád- és a védbeszéd meghallgatása után fölmentette Ikonityot a vád alól, mert az inkriminált cikkekben nem látta beigazolttnak a felségsértés vádját.

Az utóbbi évek legveszedelmesebb rablóbandája — bilincsekben.

Befejezték a nyomozást a Becskereken leplezett cigánybanda ügyében. — A becskerekai rendőrség sikere.

Becskerek, szept. 18.

Az utóbbi hónapokban sűrűn történtek rablótámadások, betörések, lopások nemcsak Becskereken, hanem a Bánság és a Bácska minden vidékén. A betörések és rablótámadások elkövetési módjából a becskerekai rendőrség arra következtetett, hogy a bűncselekményeket egy és ugyanazon banda követi el, a mely egy-egy sikeresebb vállalkozása után széteszik és időről-időre ismét összeverődik, hogy folytassa garázdálkodását. A becskerekai rendőrség a nyugtalanító események hatása alatt valósággal ambicionálta a betörőbanda leplezését és dr. Dimitrijevitj Tihomir rendőrfőkapitány rendőrtisztviselőjével folytatott megbeszélésein mindig felvetette a bünszövetkezet leplezésének lehetőségét. Eleinte járőrök rendszeresítésével kísérte meg a főkapitány a banda elfogatását, de mivel ezzel célt nem ért, hamarosan más megoldási módhoz folyamodott, lesélyeket szervezett és így történt, hogy augusztus 29-ikéről 30-ikára virradó éjjel a Kolarov téglagyár udvarán baromfi-lopásra lett figyelmessé az egyik leshelyen szolgálatot teljesítő őrző. Az őrző egyik tagja Cvejity Dusan rendőrmester megállásra szólította fel a tolvajt, az illető azonban megállás helyett

revolverlövéssekkel válaszolt.

Másnap a főkapitány, a helyszíni szemle során, a téglagyár egyik felszerében megtalálta a baromfi-lopó kutyáját, szabadon bocsátotta és detektívet küldött az egyenesen hazatartó kutya után, a mely a Lehmann-telep mögötti cigánynegyedbe fordult be és Radu Misa házában örömteljes vakantásokkal jelezte szerencsés megérkezését. Gazdája nem tulságosan örült a viszontlátásnak, mert a kutya nyomában észrevette a rendőroket is. Dimitrijevitj főkapitány rendőreivel azonnal körülvette az egész cigánynegyedet, elrendelte a legerélyesebb házkutatás és a főkapitány eljárásának volt köszönhető, hogy a rendőrség délben három kocsi-ra való lopott holmit szállíthatott be a rendőrkapitányság udvarába.

A nyomozás tovább folytatásával dr. Dimitrijevitj főkapitány megbízta Makszimovity Nikola rendőrkapitányt, a bünygyi osztály vezetőjét, aki fáradhatatlan ügybuzgalommal látott neki a bünszövetkezet munkájának teljes felderítéséhez. Radu Misában sejtette a banda lelkét és nem csalódott, mert hosszas tagadás után végül is megtört és bevallotta, hogy

társaival másiél éven át veszélyeztette a környék és a város biztonságát.

Radu Misa kihallgatásakor elmondta, hogy 1927 tavaszán megismerkedett Sztan Péterrel, aki akkor Barbu Lainak mutatkozott be és elhatározták, hogy betörőbandát szervezzenek, amellyel végigfosztogatják a Bánságot.

Barbu Lainak már volt néhány „megbízható” embere, akikkel évekként elszelődött sikeresen dolgozott és így hamarosan összeverődött a

banda. Az első betörést Légo Ferenc Lehmann-telepi lakónál követték el, ahol teljesen kifosztottak egy lakószobát. A betörést a melenci uton beszéltek meg és elkövetésében rajta és Barbu Lainon kívül Sztan Janku, Gyorgyev Koszta, Dimitru Aurél, Dimity Ráda, Novakovity Andrija, Radu Ráda, Radu Szlavkó, Radu Gyura és Radu Mrguda vettek részt. Barbu Lai betörte a lakás ablakát, bemászott a szobába és onnan kiadogatta a holmit, amin még azon éjjel megosztzkodtak.

1928 január 30-ikán betörést kíséreltek meg Iszakov Ilijánál, aki a temető közelében lakik, de itt észrevették őket a házbéliek és menekülniök kellett. Másnap Varga Pál Szlovenaeska (Nádor) ucca 10 szám alatti házába hatoltak be, ahonnan ágyneműket vittek el. Február 10-ikén Radonacs Péternél próbálkoztak, de itt megzavarták őket munkájukban, ugyanaznap éjjel Sip Sándor cipésznél kárpótlókat magukat, ahonnan egy télikabátot és egy öltönyt emeltek el. Rövid szünet után, március 8-ikán Dévity Dragoljubnál jártak, innen baromfiakkal távoztak, május 18-ikán éjjel Atyin Géna Cara Dusana (Váraljai) uccai, Cvetkov Joca és Rackov Gyoka Katyanszkova (Dóczy) uccai lakosoknál törtek be és a három lakásból csaknem minden elmozdítható tárgyat elloptak. Ugyanazon éjjel még Kacsarity Milivojinál tetek látogatást, ahonnan cipőt és ruhákneműt szállítottak el. Junius 1-én Erdelyan Szmiljától 2000 dinárt, Liptay Dezső szőlőjéből pedig ruha és ágyneműt loptak el. Simonyi Lajos II-ik külkerületi mézárósnál és Szilágyi Mihály vegyeskereskedőnél megzavarták őket munkájukban, de hamarosan kárpótlókat magukat Héber János Leszingova (Kossuth) uccai kereskedő áruaktárának megdézsmálásával.

Julius 27-ikén Lebtica János Zseljeznicski (Német) végsori lakásából egy fegyvert és különféle apróságot loptak. Másnap három helyen követték el betöréses lopást, mégpedig Bugarszki Zsivánál Gokov Nikolánál és Berberszki Mitánál. Augusztus 6-ikán Steinmetz István bocskoros Etvosova (Magyar) uccai lakásán próbáltak szerencsét, de

menekülniök kellett. Augusztus 19-ikén Schmidt Erzsínél a Gyura Jaksitya (Petőfi) uccában, augusztus 23-ikán Krizsanov Veszelinnél 26-ikán Gokov Tósánál, 29-ikén Vanzon Ferencnél és ugyanazon éjjel még Gokov Tósánál jártak.

A cigánybanda

Becskereken 26 betöréses lopást követték el,

de kiterjesztette működését a vidékre is. Elemiren, Kumánon 4—4, Bókán, Szrpszkiradácson, Klekken, Melencin 3—3, Szlovaeskiaradácson, Jankovmoszton, Lazarevón, Glogonjon 2—2, Surjanon, Szárcsán, Neuzinán, Katarinán és Tarason 1—1 betöréses lopás terheli a banda lelkiismeretét.

A Bánság tizenöt községében garázdálkodtak és nyolcvan betöréses lopást követték el és ismertek be.

Radu Misa volt a banda lelke és legértelmesebb tagja és az ő vallo-mása adta meg a fonalat, amelyen elindulva a rendőrség kibogozhatta a bünszövetkezet bonyolult, messze-ágazó hálózatát. Makszimovity rendőrkapitány, a főkapitány utasítására Torákon is volt és ott letartóztatta a banda két agilis tagját, Sztan Jankot és Gyorgyev Kosztát, akik eleinte azt vallották, hogy nem is ismerik a Becskereken elfogott cigányokat, de szeptember elsején reggel beismerték, hogy együtt rabolták a környék községeit. Vallo-másuk alapján történt a többi őrizet-bevétel és csupán

Barbu Lai, másképen Sztan Pével kerülte el egyelőre a fegyházat, mert szökésben van.

A letartóztatottakat, névszerint Radu Misa becskerekai, Sztan Janko, Gyorgyev Koszta, Dimitru Aurél velikitoráki, Dimity Ráda zsabalyi, Novakovity Andrija melenci, Radu Ráda, Radu Szlavkó, Radu Gyura és Radu Mrgoda kumáni cigányokat átadják a becskerekai ügyészség fogházának.

A betörőbanda letartóztatásával az utóbbi évek legveszedelmesebb bünszövetkezete került rendőrkézre. Leplezése kétségtelenül nagy érdeme a becskerekai rendőrségnek, a melynek hetekig tartó fáradozását teljes siker koronázta.

Titkos találkahely egy becskerekai középületben.

Becskerek, szept. 18.

Az egyik becskerekai középületben fiatal diákok és beteg hajlamu férfiak adnak egymásnak találkozót. A randevuk a késő délutáni és az esti órákban folynak le, amikor cukorkákkal és likőrökkel becsalogtják a fiatalokat az épület egyik udvari szobájába, ahol az eltévelyedett férfi és felnőtt vendégei kielégítik beteges szenvedélyeiket. Sikeres találkozókról nincs tudomásunk, de kétségtelen tény, hogy számtalanszor megkísérelték fiatal gyerekek megrentését, akiknek egészséges ösz-

töne és józan esze azonban tiltakozott a beteges eltévelyedés ellen. A diákok elmondták bizalmasabb barátaiknak a történeteket és eldicsekedtek vele, hogy egy középkori férfi lakásán voltak, akitől selyem-cukorkákat és csokoládét kaptak és az illető azután váratlanul támadást intézett ellenük, mire kimene-kültek a szobából.

Értesülésünk szerint, a találkahely ügyében a legdiszkrétebb formában vizsgálat indult, amelyről azonban illetékes helyen minden felvilágosítást megtagadnak.

Bulgária függetlenségének huszonöt éves fordulója.

Szófia, szept. 18.

Október 3-ikán egész Bulgáriában nagy fényel és pompával ülik meg Bulgária függetlenségének huszonötödik évfordulóját.

Ugyanezen napon ülik meg Boris király trónralépésének tizedik évfordulóját.

Állítólag ez alkalommal a kormány nagyarányu, teljes amnesztiát készít elő.

A Béga ismeretlen halottja.

Becskerek, szept. 18.

Az écskai zsilib közelében tegnap egy férfi hullát vetett ki a Béga. A holttest hosszabb ideje lehet a vízben, ruhája lemállott testéről és arcát szinte felismerhetetlenségig összerágták a halak. Az oszlásnak indult holttest a halottkém véleménye szerint hatvan év körüli férfi. Külső sérülések nyomát nem látták rajta és zsebeiben mit sem találtak, amiből személyazonosságára lehetne következtetni. Mivel nincs kizárva, hogy az illető bünténynek esett áldozatul, az écskai orvos fogja megvizsgálni a Bégából kifogott holttestet és ha szükségessé válik, az ügyészség elrendeli a hulla felboncolását is.

Kőkorszakbeli lakásokat fedeztek fel a Bánságban.

Pancevó, szept. 18.

Petkovity Vlada a beográdi Nemzeti Múzeum öre néhány napon át a Pancevóhoz közelfekvő Sztarcevo községben tartózkodott, ahol régészeti szempontból nagy-jelentőségű ásátásokat végzett.

Az ásátások nyomán ósrégi háztartási cikkek kerültek napfényre, a melyek értékes tárgyai lesznek a beográdi Nemzeti múzeumnak. A régészek Sztarcevo alatt ásattak és sikerült hét neolit korszakbeli lakást felfedezniök. A lakások földalatti barlangok, amelyekben világosan kivehetni a tűzhely helyét, ahol meglehetősen vastag réteg megkövesedett hamu jelzi, hogy a kőkorszak embere, aki a tűznek már birtokában volt, itt sütötte meg a zsákmányát. A tűzhelyek körül eltört kőbaltákat és kőből formált háztartási cikkeket találtak.

Eladó

egy jókarban levő
Hupfeld Phonolist

koncert zongora.

Megtekinthető Jásatomity (Módos)
297. sz. alatt. 1971

Tanuló lány

felvétetik VÉGH Nővérek
kozmetikájában. 1644

Alekszandrova (Fő) ucca.

Orient Bioskop AZ ÖRDÖG ÉS AZ EMBER.

Kedden, szept. 18-án 5, 7 és 9 órákor
Szerdán, szept. 19-én 5, 7 és 9 órákor

Lejátszódik a svájci Alpsekben. Orvosi dráma 6 felvonásban. Főszereplők:

Jön! A lah kertje. Jön! Norman Kery, L. Barrymore, A. Pringle.

A főszerepben: Petrovity Szvetiszláv.
Jön! A KIS SZÖKE. Jön! Pénztárnyitás d. e. 10—12-ig, d. u. 4 órától.

A kereskedelmi alkalmazottak a pontos üzletzárásért. A becskerei kereskedelmi alkalmazottak egyesülete szeptember 23-ikán vasárnap délelőtti kilenc órákor nagyszabású gyűlést tart Becskerekben. A gyűlésen az üzleti záróra ügyével foglalkoznak és tiltakoznak az ellen, hogy a kereskedők és iparosok nem tartják be az üzleti zárórát és önkényesen nyitják és zárják üzleteiket, holott a főispáni rendelet a tervbevetett módosítások dacára még ma is érvényben van. A gyűlés követelni fogja, hogy a zárórarendeletet percnyi pontossággal tartsák be és a mulasztókat szigorúan büntessék meg. A kereskedelmi alkalmazottak egyesülete a tiltakozógyűlés sikere érdekében nagyarányú agitációt fejt ki. A gyűlést a Centrál (Klub) kávéházba hívták össze.

Köszönetnyilvánítás. Dr. Gavrilla Emil nyug. főispán levelet irt a becskerei jótékony Szerb Nőegylet vezetőségének, amelyben bejelenti, hogy az évi gyászmisék megváltása fejében 2500 dinárt küld az egyesületnek azzal a rendelkezéssel, hogy beírassák az egyesületbe néhai dr. Gavrilla Emilné szül. Popovity Péci, Popovity Péci Juliannát, Gavrilla Nedelykovity Luizát, Gavrilla Dass Máriát és dr. Gavrilla Emil 500—500 dinár tagsági díjjal. A Jótékony Szerb Nőegylet vezetősége kedves kötelességének tartja, hogy ezúton is hálás köszönetét fejezze ki a nagylelkű adományért dr. Gavrilla Emilnek.

Próbaszántás a Hofherr traktorral Vrsacon. Vasárnap f. hó 16-án Vrsacon a Gazdasági Kertben próbaszántás lett egy egycilinderes Hofherr-Schranz-Clayton-Shuttleworth 30—32 lóerős nyersolajtraktorral megtartva, mely alkalommal kb. 250 mezőgazda Vrsac és környékéről volt jelen. A traktor az ottani viszonyokhoz mérten nagyon szépen bevált, miután a kemény kötött és kiszáradt földben, 3 vasu traktorekével 10—12" mély szántást végzett. A Hofherr-traktor egyetlen munkája, csekély fogyasztása a jelenlevők csodálatát idézte elő, úgy hogy a gép a helyszínen el lett adva.

Feloldották a zárlat alól a vrsaci munkásotthont. Megírta a Torontál, hogy a belacrkvai törvényszék a vrsaci munkások beszerzési szövetkezete ellen csődöt nyitott és elrendelte a vrsaci diszes munkásotthon zár alá vételét. A noviszádi tábla tegnap foglalkozott a zárlat ügyével és a panaszosok beadványa alapján, formai okokból megsemmisítette a belacrkvai bíróság határozatát és feloldotta a munkásotthon a zárlat alól.

Felszámoló munkásbiztosító pénztár. A vrsaci munkásbiztosító pénztár, a zágrebi központ határozata folytán megszűnik. A pénztár máris megkezdte felszámolását és a jövőben csak mint kirendeltség fog megkisebbedett tisztviselői és orvosi karral működni.

Házkutatások Mariolanán és Velikigájón. A csendőrség tegnap Mariolanán (Zichifalván) számos kommunistagyanus egyén lakásán házkutatást tartott, amelynek során számos könyvet és röpiratot foglaltak le. Ugyancsak tegnap házkutatások voltak Velikigájón is. Letartóztatás nem történt.

Késik a felszentelés. Vrsacról jelentik: A vrsaci hősök temetője egyike a legszebbeknek az egész országban. A kegyelet szeretettel gondolzza azok sirját, akiket a nagy világegés korán és idegenben a föld alá juttatott. Krenn Károly könyvelő a bizottságnak a lelke, aki fáradoimat nem ismerve gyűjtött és kért, míg minden egyes hantot kereszttel láthatott el és míg a temetőt illően és izlésesen körülkerítették és a temető örnek csinos lakást nem építettek. Már egy éve tervezte a temető-bizottság a temető ünnepélyes felszentelését, de váratlan akadályok gördültek ennek útjába. Most a városi képviselők egyik csoportja felszólította a városi tanácsot, hogy a kegyelet eme szép helyét illő ünnepélyes keretek között szenteltesse fel.

A vajdasági kéményseprőmesterek panasza. A vajdasági kéményseprőmesterek egyesülete, szombaton délelőtt Pejín Ilija vranjevói kéményseprőegyesületi elnök, elnöklete alatt közgyűlést tartott Becskerekben, a melyen Becskerek város tanácsának azon tervével foglalkozott, hogy a várost öt kéményseprőmesteri kerületre osszák fel. A gyűlésen számos felszólalás hangzott el a város vezetőség terve ellen és a szónokok azt hangoztatták, hogy a felosztás nem tartozik a város, hanem a tartományi választmány hatáskörébe, de egyébként is Becskerekben négy kerület is sok és öt mesternek nem tudna egzisztenciát biztosítani. A kerületi felosztást is bírálta a gyűlés és kifogásolta, hogy a kémények összeírását a segédek és nem a mesterek végezték el. A Fő uccának csak egyharmad része van beosztva — mondta az egyik szónok, — két harmadréséről megfeledeztek, mert egyik kerületben sincs megemlitve, vagyis két harmadrésze kéményeit nem is fogják tisztítani. Több ucca, mint amilyen például a Gimnaziszka ucca, több kerületben is szerepel, úgy hogy megeshetik, hogy egy és ugyanazt a kéményt egyszerre két mester akarja majd tisztítani. A gyűlés végül úgy határozott, hogy megfelebbezi a városi tanács határozatát. A gyűlés résztvevői azután testületileg Rajity Szvetiszláv tartományi főispánhoz mentek, aki előtt panaszt emeltek, hogy a kéményseprőegyesület beadványaira a hatóságoktól nem is kapnak választ. A főispán figyelemmel meghallgatta a szónokokat és kérte a küldöttséget, hogy juttasson konkrét adatokat kezeihez és minden egyes esetben szigorúan el fog járni a mulasztást elkövető közegekkel.

Képek Hollandiából.

Szeretjük slágerszavakban ismereni az országokat és népeket. A német pontos, az osztrák kedélyes, a francia szellemes az angol merev stb. stb. No, a hollandus? Alább néhány megfigyelés.

El se hiszi, aki belül nem látja, hogy a kis házaeskában tíz szoba van. T. i. földszint, emelet és manzárdd együttvéve. A szobák aprók. Szekrény nincs a falban de a tetőhajlásba van beépítve. Az ágy széles, egyéb butor kevés. A hajópadlást linoleum borítja, ragyog mint a iakk, rajta jó szőnyek. A lépcső keskeny, nyaktörően meredek, fája lakozva, rajta szintén linoleum és falakon mosható tapéta. Kapu nincs. Keskeny ajtó nyílik az uccára, lakos, a reze fényes. Nyitott „kapu” ismeretlen, a házat legföljebb két család lakja, aki a házba jön csendesen. Láttam egy kertészlegény és egy közrendőr lakását. Mindkettő ötszobás.

Pénteken nagytakarítás. Porszívó és kefélgép minden lakásban, a tisztát még tisztábbra takarítják, a

falakat rézsutos kefével lemossák, ugyanugy az uccai falakat a belső ajtókat, a kapuajtót, valamennyi ablakráját. Az ablaküveget a szegényebb is szarvasbőrrel csiszolja tisztára. Pár percig tart csak. Estig kész minden. Ez az asszony dolga, cseléd nincsen. Ezért jó, ha a sok gyerek között van egy-két leány is.

Szombaton butortakarítás. Szögletes keményfabutor bőrborítással a székeken, minden házban egyforma, Képzeltetni, mily olcsó a tömeggyártás mellett. Közrendőr és polgármester otthon egyforma széken ül, egyforma asztal mellett. A butor ragyog, de mégis kicsiszolják a jövő szombatig. Délig tündököl az egész ház kívül-belül. Délután főzés vasárnapra is, mert akkor tilos minden munka. T. i. a vallás parancsa szerint.

A többi napon csak port törölgetnek — ami nincs. Hollandiában nincs por és levegőszenny. Mindent fű borít, ahol fű nincs, ott beton vagy aszfalt van, ahol ez nincs ott legföljebb víz lehet. Kérdés: mit csinálna a hollandus háziasszony teszem azt Becskerekben, ahol bőven dől a levegőből a por, a szenny, piszok, mint az áldás, ahol csak-ugyan van mit takarítani.

HA ÖN

a szappant arcának és kezeinek mosására — tehát toilette szappanként — használja, úgy gondoljon arra kérem, hogy jó szappant jó anyagokból és rossz — szappant rossz anyagokból készítenek. Rossz anyagok olcsóak.

JÓ ANYAGOK

drágák, a „RAY”-szappan a legkitünőbb zsiradékokból és tyúktojásból készül. Ha arcát, kezeit, testét szappannal nem csak tisztán tartani, hanem ápolni is akarja, úgy válassza e célra a

„RAY”-SZAPPANT.

Műhelyáthelyezés!

Szives tudomására hozom a t. közönségnek és ismerőseimnek, hogy a Gimnaziszka ucca 9. sz. alatt levő Braća Wilhelm-cég cipőkészítőműhelyt Beogradska (Eoska) ucca 7. sz. (az Arany potyka vendéglő mellett) alatti Perkovátz-féle házba helyeztem át és azt ezentúl ifj. WILHELM FERENC-cég alatt tovább fogom vezetni. Midőn a t. közönséget kuláns kiszolgálásomról előre is biztosítom, kérem nb. bizalmukkal engem továbbra is megtisztelni.

Tisztelettel

IFJ. WILHELM FERENC
cipőkészítőműhely.

A tanulóifjuság részére

harisnyák, fehérneműek, zsebkendők, pulloverek, kötött mellények, nyakkendők nagy választékban legolcsóbban kaphatók

Röhrich János cégnél (Pányi-palota).